

В съвременната текстообработка все по-често в текста има различни **вмъкнати** обекти. Те може да са част от него, а може да го допълват или илюстрират. Трудно можем да си представим детска книжка без илюстрации, както и вестник без фотографии на описваните лица или събития и рекламни карета. В този урок ще научим различни начини за **вмъкване на изображения** и други обекти в текста.

Изображенията като част от текста

В някои случаи изображението може да е съставна част от текста. Много такива примери може да намерите в текста на тази книга, на местата, където обясняваме пред-назначението на бутоните. Такъв пример е показан на *Фиг. 1*.

Характерното за този пример е, че иконите на двата бутона участват в текста като букви. При това размерът на иконите е малко по-голям от размера на буквите и това води до увеличаване на междуредовото разстояние. Ясно е, че за да използваме изображение по такъв начин, то трябва да е **с неголям размер**.

Маркираме ги и след това задаваме характеристиката Center (☰) от панела Paragraph на страницата Home. За всички останали абзаци прилагаме подравняването Justify (☰).

Фиг. 1. Изображенията като част от текста

За упражнение нека възпроизведем текста от *Фиг. 1*. Стартираме програмата MS Word. От менюто на командата File/New избираме шаблона Blank Document. Въвеждаме текста (без иконите) с шрифт Times New Roman с големина 14. Думите на английски език форматираме с шрифт Arial, с размер 12.

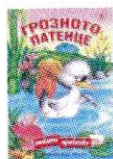
За да създадем необходимите ни изображения, използваме програмата Paint. Двете икони се намират в панела Paragraph на страницата Home. С натискане на клавиша Prt Scr (**Print Screen**) копираме съдържанието на екрана в кутията за копия. Отваряме програмата Paint и с командата Paste вмъкваме съдържанието на кутията за копия в работното поле. С инструмента Select маркираме тази част от изображението, в която е първата икона. Копираме селекцията в кутията за копия (с клавишната комбинация Ctrl+C), преместваме се обратно в прозореца на MS Word, позиционираме показалеца на мястото, където трябва да се появи иконата и я вмъкваме (с комбинацията Ctrl+V). По същия начин вмъкваме в текста и втората икона. Съхраняваме резултата във файл с име Primer_1.docx на твърдия диск.

Вмъкване на картинку

Понякога се налага в текста да бъдат вмъкнати изображения, които не са част от него и са толкова големи, че е неразумно да бъдат вмъквани по описания по-горе начин. Подобни изображения трябва да се поместят така, че да са колкото може **по-близо до**

частта от текста, която илюстрират, но да не нарушават неговата цялост и да не затрудняват четенето.

ГРОЗНОТО ПАТЕНЦЕ

Настъпило лятото в цялата страна. Сеното било окосено и струпано на купи, а полетата с пшеница били узрели. Висок лапад бил избуял отстриани на водните канали.

Сред листата на лапада, в своето гнездо, мътила една патица и чакала яйцата си да се излюпят. Тя чакала от доста време!

Най-накрая яйцата започнали да се пропукват и едно по едно патенцата показали главичките си навън.

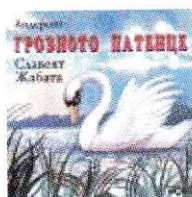
Не след дълго всичките яйца се излюпили, освен едно – най-голямото. Патицата постоела още малко, докато се излюпило и последното Ж патенце.

Но когато го видяла, тя казала:

– О, милото ми, ти си толкова голямо и грозно!

Следващият ден бил слънчев и топъл, затова патицата повела своето ново семейство надолу към канала. Тя нагазила във водата и едно по едно патенцата я последвали. Скоро всички те се научили да плуват чудно хубаво, дори и грозното сиво патенце.

След това патенцата се
– Стойте близо до мен –
Другите патици си
красиви, с изключение на
Патенцата стояли в двора.
чувствало много нещастно там.

отправили към птичия двор.
предупредила ги майка им.
помислили, че всички патенца са много
голямото и грозновато пате.

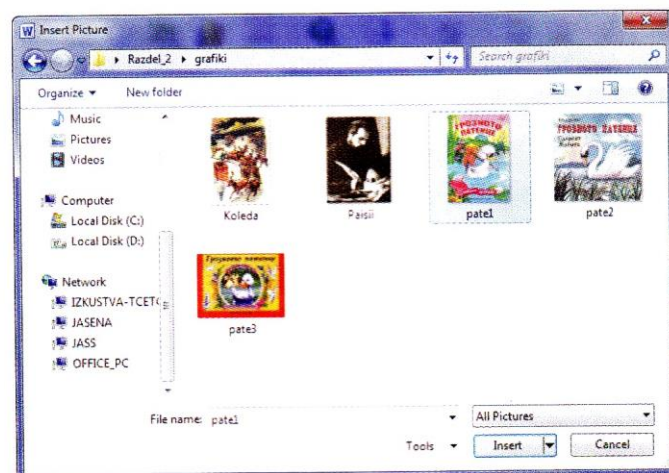
Единствено грозното патенце се
По-възрастните патици се заяждали с
него и му се присмивали. То нямало къде да се скрие, затова един ден избягало.

То бягало ли бягало, докато не стигнало до голямото блато, където живеели дивите патици. Там то се сгушило в трънките и лежало цели две седмици...

Фиг. 2.

За пример нека въведем и форматираме, по зададения на Фиг. 2 модел, текст на български език (превод на откъса от приказката „Грозното патенце“ от Х. К. Андерсен, която вече въведохме на английски език).

Нека първо изпълним познатото ни форматиране. Да направим заглавието с размер 26 pt и да го оцветим в показания цвят. Между заглавието и текста да оставим по-голямо разстояние, например 36 pt. Поставяме показалеца върху заглавието и от кутията After на диалоговия прозорец

Фиг. 3. Диалогът Insert Picture

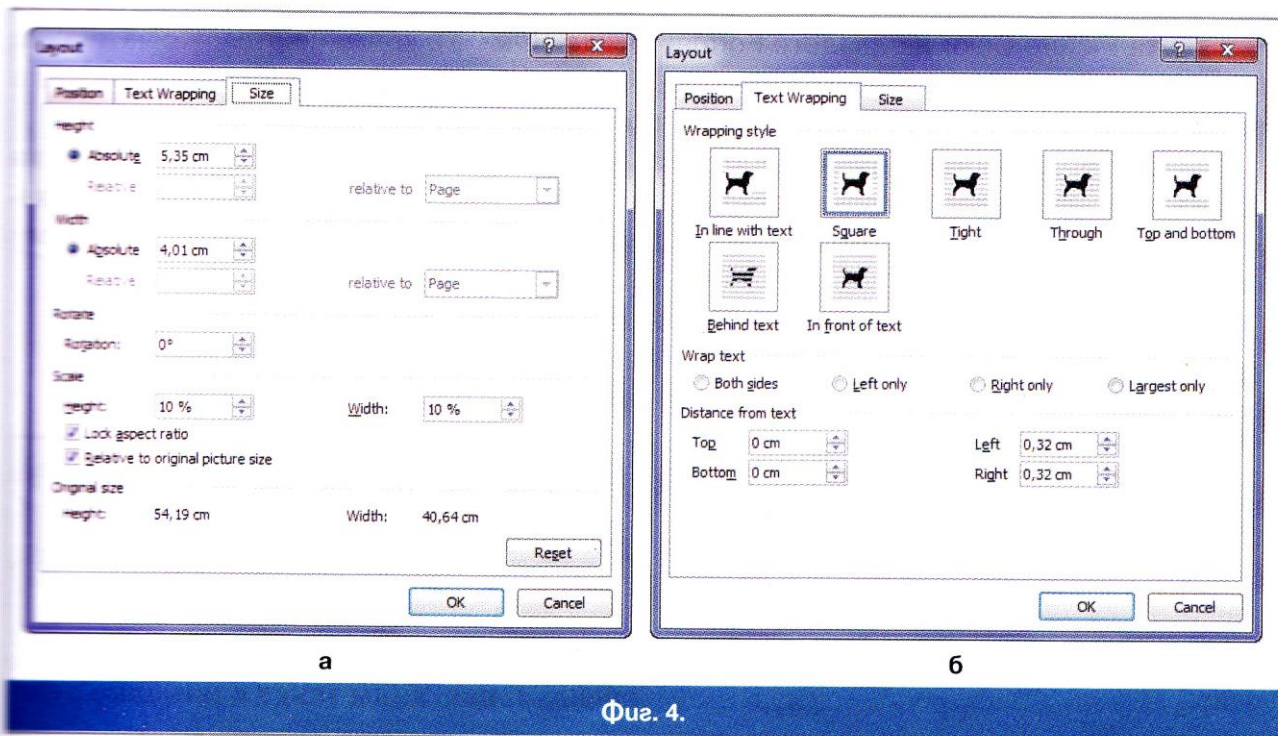

Paragraph увеличаваме разстоянието със стрелката нагоре (After: 36 pt). Разстоянието между първия и втория абзац на текста е различно от останалите. За да получим желаното разстояние, можем да поставим показалеца във втория абзац и от кутията Before да зададем разстояние 12pt (Before: 12 pt). Същия резултат бихме получили, ако позиционираме показалеца в първия абзац и променим характеристиката After.

Сега да поставим в текста трите изображения. За да вмъкнем рисунката, намираща се отляво на заглавието на Фиг. 2, поставяме показалеца в позицията, в която искаме да се появи тя и натискаме бутона Picture от панела Illustrations на страницата Insert. Отваря се диалоговият прозорец Insert Picture. От кутията Look in избираме подпапката grafiki, която се намира в папка Razdel_2 на приложения компакт диск (Фиг. 3). Поставяме файла с име rate1.jpg и натискаме бутона Insert. Изображението, записано във файла rate1.jpg, се появява на указаната позиция.

Форматиране на вмъкнато изображение

Рисунката, която вмъкнахме, е по-голяма и е твърде близо до текста, в сравнение с показаното на примера. За да променим размера ѝ до желания и да я позиционираме в лявата част на страницата, прилагаме операцията **форматиране на изображение**. Маркираме рисунката и отваряме страницата Format Format, която се появява в лентата с команди, когато е маркирано изображение. За да забележи потребителят по-лесно новата страница, над заглавието ѝ е поставен надписът Picture Tools Picture Tools. С бутоните от тази страница можем да прилагаме допълнително форматиране и разполагане на графични изображения в текстов документ. От кутията Shape Height на панела Size променяме височината на изображението на 2 cm. Същото можем да направим от страницата Size диалоговия прозорец Layout, показан на Фиг. 4a, който се отваря чрез щракване върху бутона в десния долен ъгъл на панела Size. Забележете как ширината на картината се промени пропорционално. Това е така, защото е поставена отметка в кутията

Фиг. 4.

Lock aspect ratio за запазване на пропорцията между двата размера. Ако желаем да променим размерите непропорционално, ще трябва да махнем отметката.

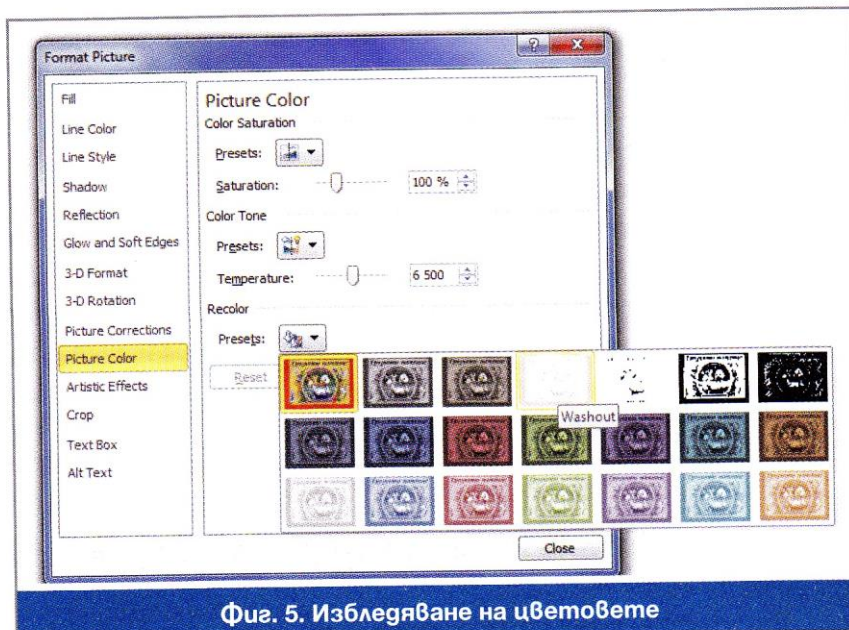
Мястото на изображението можем да променим от страницата Text Wrapping на диалоговия прозорец Layout, показан на Фиг. 4б. Първоначално командата за вмъкване на изображение го поставя като буква в текста, на мястото, сочено от показалеца (In line with text). Вече обсъдихме неудобствата на

такова вмъкване. Големи изображения е добре да се вмъкват с опцията Square, при което се създава правоъгълно поле с изображението, а текстът се разполага около полето. Да променим разположението на изображението в Square, като изберем допълнително хоризонтално подравняване Left в полето Alignment на страницата Position, за да изместим картината най-вляво.

Аналогично вмъкваме и картинката в средата на основния текст. Единствената разлика е, че при избора Square, задаваме хоризонтално подравняване Center.

В средата на заглавието, под текста, е вмъкната картинка с патенце, цветовете на която са избледнели. Вмъкването и форматирането на такъв вид графично изображение става по същия начин, както при горните две, като избираме поставяне зад текста (Behind text). Ефектът на избледняване на цветовете в изображението се постига от страницата Picture Color на диалога Format Picture (Фиг. 5), който се отваря с натискане на едноименния бутон в контекстното меню. За целта от менюто с шаблони Presets в панела Recolor се избира Washout – четвъртият шаблон на първия ред на менюто.

Да съхраним форматирания документ под името Gрозopate_1.docx в папка на твърдия диск. По подобен начин можем да включваме в текста изображения от библиотеката Clip Art на MS Office, като за целта се използва бутонът от панела Illustrations на страницата Insert.

Фиг. 5. Избледяване на цветовете

Речник

behind text	бихайнд текст	зад текста
Clip Art	клип арт	име на галерия с изображения
look in	лук ин	бърз/бегъл поглед
square	скуеъ	квадратен, четвъртит
washout	уошаут	размиване, избледняване
wrap	реп	обвивам; поставям текст в няколко реда

Въпроси и задачи

1. Каква е последователността от действия, необходими за вмъкване, форматиране и позициониране на изображение от файл в текстов документ?
2. Разгледайте различни изображения от библиотеката Clip Art на MS Office. Дайте пример за използване на три от тях.
3. Отворете файла Groznopate_1.docx от папката, в която сте го съхранили (или от папка Razdel_2 на приложения диск). В края на документа допишете приказката „Грозното патенце“ на български език, както е показано на *Фиг. 6*. Съхранете получения документ под името Groznopate_2.docx в папка на твърдия диск.

Тогава няколко диви патици и няколко гъски дошли да го погледнат.

– Ти си толкова грозно! – казали те и започнали да му се присмиват.

Горкото малко, грозно патенце побягнало от голямото блато. То бягало ли бягало през нивя и полянки. Вятърът духал, а дъждът валил. Патенцето било мокро, премръзнало и много изморено.

Тъкмо започнало да се смрачава, когато патенцето видяло малка къщичка.

Къщичката била много стара и вратата ѝ била паднала. Така се била отворила пролука достатъчно голяма, за да може патенцето да пропълзи вътре и да се скрие от студа.

Там живеела възрастна жена. Тя имала една котка, която мъркала и една кокошка, която мътела яйца. На сутринта жената намерила премръзналото и изгладняло патенце.

Старата жена погледнала патето и казала:

– Можеш да останеш. Сега ще имаме и патешки яйца за ядене!

И така патенцето останало, но не снасяло яйца.

Котката му казала:

– Можеш ли да мъркаш?

– Не – отговорило патенцето.

Кокошката попитала:

– Можеш ли да снасяш яйца?

– Не – казало тъжно патето.

– Тогава трябва да си тръгваш. – казали котката и кокошката.

И така грозното патенце за пореден път останало само. То вървяло през блатата, плувало във водата, но където и да отидело, всички животни и птици му казвали:

– Колко голямо и грозно си ти!

Зимата приближавала. Листата на дървета започнали да падат, а земята да става твърда и студена. Патенцето нямало къде да остане.

Една привечер ято птици прилетели наблизко. Те били красиви бели лебеди с дълги шии.

– Бих искал и аз да изглеждам така! – казало тъжно патенцето на себе си.

То пътувало ли пътувало, а зимата ставала все по-студена.

Земята замръзнала и патенцето не можело да си намери храна.

Една вечер, докато пробивало дупчица, за да намери вода, то така се изморило, че заспало върху леда.

На следващата сутрин един фермер намерил патенцето и го отнесъл в къщи,

където жена му се погрижила за него.

Когато патенцето позаякнало, децата на фермера започнали да си играят с него. Децата били груби, то се плашело, когато те го гонели. Щом се открила възможност, то отново избягало.

Най-накрая патенцето намерило безопасно място сред тръстиките в блатото. Там останало до края на зимата.

Тогава, след безкрайните седмици, топлото пролетно слънце отново заблестяло. Патето разперило своите крила. Сега те били здрави и силни. Неочаквано то се издигнало от земята и полетяло в небето.

Долу в ниското, три красиви лебеда плували в канала. Патенцето се снишило, за да ги погледа. Докато кацало, самотното птиче видяло своето отражение във водата.

То вече не било грозното пате! През дългата зима се било превърнало впрекрасен бял лебед.

Другите лебеди го гледали и се възхищавали на неговата грация и красота.

– Ела с нас! – поканили го те. И той ги последвал!

Фиг. 6.

4. Отворете документа от файла *Obiava_1.docx*, който създадохме в предишен урок, и добавете образа на Отец Паисий по задания на *Фиг. 7* образец. Изображението може да намерите в папката *Razdel_2\grafiki* на приложения компактен диск. Съхранете форматирания текстов документ под името *Obiava_2.docx* в папка на твърдия диск.

СОУ „Отец Паисий“

Ръководството на СОУ „Отец Паисий“, Ви кани най-учтиво да посетите тържеството по случай **Деня на Народните будители**, което ще се проведе на 1 ноември в ритуалната зала на училището. Тържеството ще протече при следната програма:

- ❖ Тържествено слово на Директора на училището.
- ❖ Награждаване на победителите от литературния конкурс, посветен на Деня на будителите.
- ❖ Изпълнение на възрожденски песни от хора на училището.
- ❖ Представление на ансамбъла за народни танци към училището.

Директор: *Христо Иванов*

Фиг. 7.